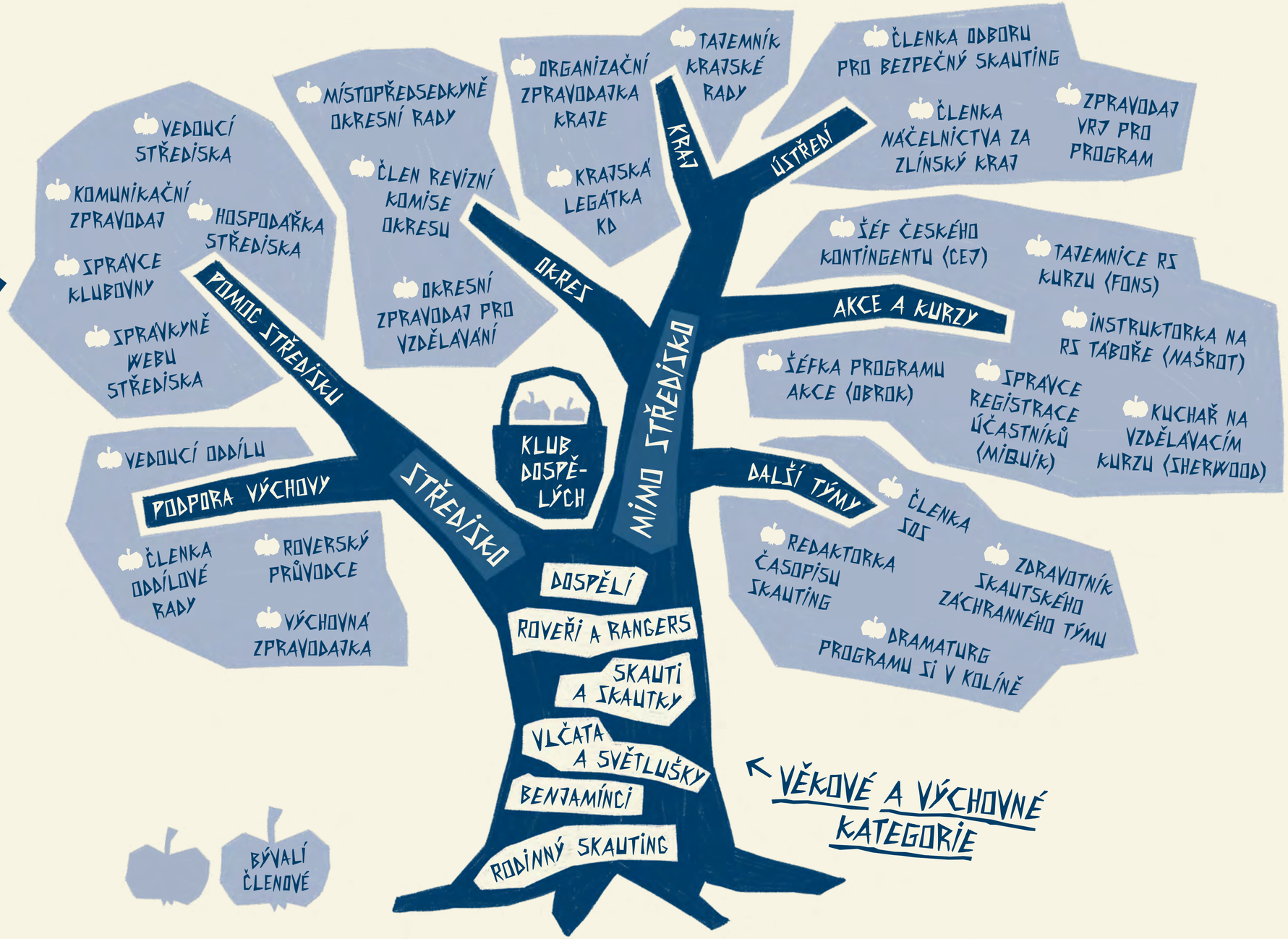
SKAUT

STROM MOŽNOSTÍ

DOSPĚLÉHO SKAUTINGU

SKAUTING PRO DOSPĚLÉ

KLIKNI →

Koruna stromu pro různé role a funkce dospělého skautingu je velmi košatá a příležitostí k seberealizaci je nespočet! Seznam se s vybranými příklady možností.

Role a funkce jsou náhodně pojmenovány v ženském a mužském rodě. Všechny zmíněné kategorie jsou možnou realizací pro členy i členky Junáka – českého skauta.

Jablka na stromě jsou pouze jedním příkladem zastupujícím celou širší oblast s více funkcemi a rolemi. Kliknutím na jablko zjistíš víc.

01

VĚKOVÉ A VÝCHOVNÉ KATEGORIE

KLUB RODINNÉHO SKAUTINGU

Rodinný skauting spojuje děti a jejich rodiče (nebo někdy i prarodiče) v prostředí, kde mohou společně objevovat přírodu, budovat vztahy a zažívat dobrodružství. Klub nebo neformální společenství rodinného skautingu může být prvním setkáním dětí se skautským prostředím. Pro rodiče je to možnost, jak zůstat ve skautské partě i v té části jejich života, kdy nemají kvůli rodinným a pracovním povinnostem čas na pravidelnou oddílovou činnost.

RRRR!!!

VÍCE INFO

Skautská křižovatka: Rodinný skauting

BENJAMÍNCI

Benjamínci jsou výchovná kategorie pro kluky a holky ve věku přibližně od 5 do 7 let, tedy zhruba v posledním roce předškolního věku a v první třídě základní školy.

Mají výrazné oranžové šátky (aby byla skupina našich nejmladších nepřehlédnutelná) a spoustu nevyčerpatelné energie, kterou lze snadno přetavit v postupné budování dobré party, kde se učí spolupracovat a společně poznávat okolí. Jejich schůzky jsou hravé, plné pohybu a nabízejí prostor pro volnou hru.

ČTI

Skautská křižovatka: Vedu benjamínky

ODDÍL VLČAT A SVĚTLUŠEK

Vlčata, světlušky a žabičky (tj. obdoba pro vodní skauting) jsou výchovnou kategorií pro kluky a holky ve věku 7-11 let, což odpovídá přibližně 1. stupni základní školy.

Je to skupina charakteristická hledáním kamarádů, hraním si a bohatou fantazií, kterou zapojují do her i prožívání. Spolupráci se teprve učí. Rychle se unaví, ale také rychle zregenerují. S tím vším počítá navržený symbolický rámec, který ti může významně pomoci při jejich vedení.

Sdružují se v oddílech rozdělených na menší skupinky tzv. šestky. Oddíly mohou být čistě vlčácké, světluškovské a nebo různě koedukované (ať už pohlavím a nebo napříč věkovými kategoriemi) - dle aktuální situace a tradic na středisku.

Skautská křižovatka: Světlušky, vlčata a žabičky

ODDÍL SKAUTŮ A SKAUTEK

Skauti a skautky jsou kluci a holky přibližně ve věku 11 - 15 let, který odpovídá druhému stupni základní školy. Jde o věk začínajícího dospívání charakteristický fyzickým i duševním vývojem a silnou potřebou být součástí party vrstevníků.

Z tohoto důvodu se právě ve skautském kolektivu naplno rozvíjí družinový systém. Skauti a skautky se sdružují v menších skupinkách - družinách - které jsou součástí oddílů. Důraz je kladen na spolupráci, hledání rolí v týmu a rozvoj samostatnosti. Je ideální, pokud mají kluci a holky možnost postupně přebírat zodpovědnost za větší část dění v družině. S tím souvisí také zapojování rádců a rádkyň do oddílových rad.

Skautská křižovatka: Skautky a skauti

KLIK

ROVERSKÝ KMEN

Roveři a rangers (zkráceně RS = roverscout) jsou poslední výchovnou kategorií a jde o mladé lidi ve věku zhruba 15 - 24 let. To je v porovnání s ostatními věkovými kategoriemi dlouhé období a kvůli rozdílným potřebám pracujeme se dvěma etapami roverského věku: Putující RS (15 - 19 let) a Provázející RS (20 - 24 let).

Klíčovým prvkem roverského věku je převzetí odpovědnosti za svůj další rozvoj a přijetí tří skautských principů do svého běžného života (to RS připomíná heslo: Sloužím!).

Roveři a rangers potřebují pro takový rozvoj specifický prostor, který mohou najít např. v činnosti roverského společenství (ideálně roverského kmene) a zpočátku nejlépe za podpory roverského průvodce. Více o roverském průvodci čti zde.

S tím, jak vypadá taková cesta roveringem, se nejlépe seznámíš na Rovernetu: Jak vypadá cesta roveringem?

Jako online kronika českého roveringu slouží roverský instagramový účet @rovernet.cz.

Rovernet

KLUB KMENE DOSPĚLÝCH

Kluby Kmene dospělých sdružují dospělé skauty a skautky, kteří chtějí zažívat společné aktivity a podporovat skauting dětí a mládeže.

Do klubu můžeš vstoupit od 18 let, ale obvykle se „oldskautem“ či „oldskautkou“, jak se této věkové skupině skautů tradičně říká, staneš až po ukončení roverského věku. Oldskauting ti dává možnost zůstat součástí skautské komunity i v dospělosti, ukazuje, že skauting je životním stylem na celý život.

Po skončení roveringu tedy tvoje skautská cesta nekončí, v Kmeni dospělých může přirozeně pokračovat. Tvoje roverská parta se nemusí rozpadnout, ale může se proměnit v družinu nebo klub, kde si budete dál užívat přátelství, zážitky i vzájemnou podporu. Součástí střediskového klubu Kmene dospělých se ale můžeš stát i jako jednotlivec, pokud u vás roverské společenství nefungovalo.

Program klubu nebo družiny Kmene dospělých může být velmi různorodý - od výprav a expedic přes kulturní nebo charitativní akce, až po společné vaření nebo setkávání s přáteli. Podobně jako u roveringu záleží na členech party aneb „jaký si to uděláš, takový to máš“. Důležitou součástí je podpora střediska, ať už oldskauti v případě potřeby vypomáhají u oddílů, pečují o střediskové nemovitosti nebo organizují akce pro veřejnost.

Kmen dospělých je částečně autonomní součást Junáka - českého skauta. Má vlastní sněmy a náčelnictvo, tedy vlastní organizační a řídící strukturu. Na úrovni střediska se to ale tolik nepozná - klub Kmene dospělých je jeden ze střediskových oddílů. Jak je organizovaný, zda je aktivní, kdo jsou jeho členové a jaký program klub má, záleží jen na situaci a potřebách střediska a členkách a členech klubu.

Skautská křižovatka: Kmen dospělých

Web Kmene dospělých

TUDY TAKY

TUDY

02

STŘEDISKO

STŘEDISKO

Středisko je základní organizační jednotka ve skautu. Je to hlavní místo, kde se skauting odehrává.

Středisko je řízeno střediskovou radou, která se skládá z vedoucího střediska, zástupce (ů), vedoucích jednotlivých oddílů a zpravodajů, kteří jsou svou agendou zaměřeni na výchovu, vzdělávání, podporu organizace aj.

V rámci našeho Stromu je středisko pomyslně rozděleno do dvou větví - výchovné a organizační, nicméně na středisku dohromady tvoří jeden střediskový tým.*

→ Výchovná větev obsahuje funkce, které jsou s výchovou na středisku primárně spojené.

→ Organizační větev zahrnuje funkce, které svou činností výchovu na středisku podporují, ale nemají s ní přímý kontakt.

* Toto rozdělení je zde proto, aby podtrhlo fakt, že dospělí skauti a skautky mohou zastávat celou řadu rolí a funkcí, kde budou středisku užiteční a které je budou bavit, a ne vždy musí jít o přímý kontakt s výchovou kluků a holek. To totiž často bývá varianta, která zejména odrůstajícím roverům a rangers přijde jako jediná možná.

02.1

ROLE NA STŘEDISKU ZAMĚŘENÉ NA VÝCHOVU

VEDOUCÍ ODDÍLU

Role vedoucí či vedoucího oddílu je příjemná odpovědnost a zároveň nabízí spoustu prostoru pro osobní růst. Může se jí ujmout skaut či skautka, splňující podmínky pro tuto funkci (složení vůdcovské zkoušky dle platného Řádu pro vzdělávání činovnic a činovníků). Je to funkce jmenovaná vedoucím střediska.

Hlavním úkolem vedoucího je vést a vychovávat členy a členky oddílu v bezpečném prostředí, podporovat rádce, šestníky i spoluvedoucí, zastupovat oddíl v komunikaci navenek (s rodiči, střediskem apod.) a starat se o hospodářské a technické zajištění oddílu.

Vedoucí na to ale není sám*sama! Má oddílovou radu, se kterou fungování oddílu posouvá. Péče o ni je důležitá součást práce. Mohou se pro ni hodit tipy, jak na Spokojenou oddílovou radu.

Je to role pro tebe?

ODKAZ

Skautská křižovatka: Vedu oddíl

DALŠÍ ROLE V ODDÍLOVÉ RADĚ (I DO NICH SE MŮŽEŠ PUSTIT):

→ **Zástupce či zástupkyně vedoucího oddílu**
Člověk, který je pravou rukou vedoucího oddílu a je připraven jeho roli plně zastat.

→ **Oddíloví rádci**
Členové a členky oddílové rady, kteří pomáhají s výchovou i administrativou oddílu.

PRŮVODCE PRO ROVERY A RANGERS

Roverští průvodci či průvodkyně (dále jen průvodce) jsou ve skautské výchově důležitým článkem, který pomáhá roverům a rangers na cestě k převzetí odpovědnosti za sebe sama.

Jsou obdobou vedoucího oddílu, ale tuto roli plní pro členy a členky v roverském věku, kteří už často mají jiné než oddílové uspořádání (kmen, neformální skupina, fungování napříč střediskem či okresem apod.) i jinou úroveň zapojení do činnosti.

BEZ PRŮVODCE SKAUTSKÝ ROZVOJ DRHNE.

Bez RS průvodců ochuzujeme naše dospívající členky a členy o dobře vedenou skautskou cestu rozvoje a nenaplnili bychom prvek skautské výchovné metody Dospělý průvodce.

Rovernet: průvodci a vedoucí

KDO JÍM MŮŽE BÝT?

Pod označením roverský průvodce se může skrývat mnoho podob této role a může jím být téměř kdokoliv, kdo chce podporu roverům a rangers nabídnout, ať už v jakékoliv míře. Může jím být vedoucí kmene či jiného RS společenství, vedoucí oddílu, člen oddílové rady, roverská zpravodajka pečující o RS na středisku nebo třeba osobní mentor některého RS. Rozdíl mezi nimi může být v míře toho, jak individuální podporu dávají danému člověku či skupině.

To podstatné však je, aby zejména Putující RS (15-19 let) nebyli na rovering sami a měli někoho, kdo je na jejich roverské cestě provází.

VÝCHOVNÁ ZPRAVODAJKA

Výchovní zpravodajové a zpravodajky podporují oddílové vedoucí. Stojí při nich ve výchovných otázkách.

Pomáhají oddílům zakotvit činnost ve skautské výchovné metodě a rozvíjet skautské hodnoty. Nabízí jim takovou podporu, jakou potřebují s výchovnými otázkami kluků a holek, ale i osobním rozvojem samotných vedoucích.

Funkce je jmenovaná střediskovým vedoucím. Je ideální pro někoho, kdo se výchovnými otázkami a metodikou zabýval či zabývá, aktuálně třeba nevede oddíl a má tak možná větší prostor uplatnit svůj zájem a zkušenosti směrem k těm, kteří oddíl vedou.

Obsah role výchovného zpravodaje má mnoho podob. Může to být role poměrně široká i úžeji zaměřená na nějaké specifické téma a může se do ní pustit i více lidí. Lze mít např. výchovného zpravodaje pro věkové kategorie: vlčata světlušky, pro skauty a skautky, roverské zpravodaje, či na nějaké specifické téma: výchovný zpravodaj pro specifické potřeby dětí aj. Záleží na potřebách a personálních kapacitách střediska.

KLIK KLIK KLIK

Skautská křižovatka: Průvodce skautskou výchovou

Skautská křižovatka: Vychovní zpravodajové

Skautská křižovatka: Začínám v roli zpravodaje RS

Skautská křižovatka: Podpora pro výchovné zpravodaje

02.2

ROLE NA STŘEDISKU ZAMĚŘENÉ NA ORGANIZACI, ŘÍZENÍ A PROVOZ

VEDOUCÍ STŘEDISKA / KAPITÁN PŘÍSTAVU

Jako vedoucí střediska nebo jeho zástupce neseš odpovědnost za celý přístav či středisko. Je to velká služba a závazek, ale zároveň i jedinečná příležitost vytvářet vizi, kam se má středisko ubírat. Spolu s tím tě čeká radost z týmové spolupráce s dospělými i z výchovy kluků a holek v oddílech.

ČTI

Příručka pro vedoucí středisek

Skautská křižovatka: Vedení střediska

HOSPODÁŘKA STŘEDISKA

Mít pod palcem finance střediska nebo přístavu se může zdát jako velká zodpovědnost, ale pokud tě svět čísel a plánování láká, je to role ušitá přesně pro tebe!

Jako hospodář či hospodářka pomáháš zajistit dlouhodobou finanční stabilitu a krytí finančních a materiálních potřeb střediska. Řídíš střediskové finance, staráš se o proplácení dokladů a jsi metodickou oporou pro jednotlivé oddíly v oblasti hospodaření.

Společně se střediskovým vedoucím a střediskovou radou věnuješ čas finančnímu plánování, přípravě a vyhodnocování rozpočtu, vyúčtování dotací i táborů, vedeš účetnictví nebo úzce spolupracuješ s účetní*m nebo správci majetku.

Skautská křižovatka: Hospodaření

Můžeš být také hospodáři oporou, pomáhat mu a učit se od něj, případně být součástí jeho týmu a mít např. funkci pokladníka nebo správce majetku.

ZNÍ TO JAKO VÝZVA PRO TEBE?

→ Vše podstatné o klíčových úlohách hospodáře nalezneš v Organizačním řádu - příloha č.1.

ZPRAVODAJOVÉ A ZPRAVODAJKY

Pro vedení střediska je velká pomoc, když si některé agendy vezme na starosti někdo, koho baví, má na ně čas, chce se v nich rozvíjet a zároveň být oporou ostatním. Jde o jmenovanou funkci s titulem zpravodaj či zpravodajka pro danou agendu. Tito zpravodajové jsou také součástí střediskové rady.

KTERÁ OBLAST JE TVOJE PARKETA? VYBER SI, CO TĚ ZAJÍMÁ, A STAŇ SE ZPRAVODAJEM!

- → Výchovný zpravodaj pomáhá oddílům zakotvit činnost ve skautské výchovné metodě a rozvíjet skautské hodnoty. Nabízí jim podporu v otázkách výchovy kluků a holek, ale i osobním rozvojem samotných vedoucích. Práce výchovného zpravodaje má mnoho podob. Můžeš se například stát zpravodajkou či zpravodajem pro rovery a rangers a věnovat se rozvoji této věkové kategorie nebo zastávat jinak specificky zaměřenou výchovnou roli. Více o nich najdeš na výchovné větvi našeho stromu.
- → Zpravodajka pro vzdělávání systematicky podporuje osobní růst vedoucích. Vyhledává a zajišťuje pro ně vhodné skautské kurzy, hlídá kvalifikační požadavky a motivuje členy k dalšímu sebevzdělávání. Tato role je důležitá především na krajské úrovni.
- → Zpravodaj pro personalistiku poskytuje podporu ve vedení lidí a nástupnictví ostatním členům střediska, myslí na dobrovolnické dohody a oceňování členů střediska, otevírá dveře k dalšímu vzdělávání činovníků (HelpDesk, Elixír aj.) a aktivně pomáhá také s náborem nových dospělých členů i mimo skautské řady.

- → Duchovní zpravodajka napomáhá tomu, aby byly v rámci střediska základní principy skautingu, zejména pak první princip, součástí skautského života. Poskytuje ostatním na středisku inspiraci a podporu, jak s mladými lidmi mluvit a předávat jim hodnoty skautingu, věnovat se etice či reflexi.
- → Mediální zpravodaj šíří dobré jméno skautingu.Pokud tě tato role láká, měl*a bys alespoň trochu rozumět médiím a umět dobře komunikovat. I ten nejmenší komunikační krok má velký dopad. Každý článek, příspěvek či fotka pomáhá budovat pozitivní obraz skautek a skautů ve společnosti. A právě to, že nám lidé fandí a rozumí, pomáhá našim oddílům snáze získávat nové členy, podporovatele i potřebné finanční prostředky.
- → Organizační zpravodajka je velmi zodpovědná funkce. Má na starosti administrativu a plynulé fungování střediska či okresu a zásadní uplatnění má především na úrovni kraje. Hlídá dodržování skautských řádů a legislativy, koordinuje přípravu sněmů a voleb a pomáhá s vedením vnitřních databází, jako je registrace členů podřízených jednotek. Funguje jako klíčový procesní koordinátor, který udržuje organizační pořádek.
- → Zahraniční zpravodaj; otevírá středisku dveře “do světa”. Informuje členy střediska o mezinárodních akcích typu jamboree a pomáhá s organizací zahraničních výjezdů či kontaktů.

Na středisku mohou být i další zpravodajové či zpravodajky, vedoucí střediska se souhlasem rady zkrátka jmenuje zpravodaje podle potřeb střediska a zájmů jeho členek a členů.

ZPRAVODAJOVÉ JSOU UŽITEČNÍ NEJEN NA STŘEDISKU!

- → Na úrovni okresní rady se můžeš setkat s obdobným výčtem zpravodajů. Úkolem zpravodajů na úrovni okresu je přispívat k rozvoji zvolené oblasti v rámci daného regionu.
- → To samé platí na úrovni krajské rady. Na kraji se nejčastěji setkáš s výchovnou zpravodajkou, zpravodajem pro vzdělávání, organizační zpravodajkou či duchovním zpravodajem. Úkolem zpravodajů je věnovat se rozvoji v dané oblasti v rámci celého kraje.

SPRÁVCE KLUBOVNY

Zajišťovat pro holky a kluky hezké a bezpečné klubovny a základny, kde může probíhat skvělý skautský program, je základní a záslužná funkce. Každá klubovna, střediskový areál, tábořiště či další nemovitosti a majetek potřebují svého správce, který o ně bude pečovat. A pokud se chceš na středisku realizovat jiným způsobem, než je výchova nebo vedení lidí, je tahle funkce přesně pro tebe!

Na rozcestníku o nemovitostech najdeš všechny potřebné informace o správě a financování majetku (kluboven, základen či tábořišť).

Skautská křižovatka: Vlastníme budovu

TUDY

SPRÁVKYNĚ WEBU / SOCIÁLNÍCH SÍTÍ STŘEDISKA

Správa skautského webu či sociálních sítí je skvělou příležitostí pro všechny milovníky nul a jedniček, nadšence do grafiky nebo tvůrce obsahu na sociální sítě, ale i pro ty, kteří se z časových důvodů nemohou zapojit do běžného chodu střediska a rádi pomohou třeba prací na dálku.

Je to kreativní role, která přispívá k péči o dobré jméno skautingu a informovanost rodičů a veřejnosti. Tak vzhůru do toho!

CHCEŠ SE DOZVĚDĚT VÍC?

- → Více o tvorbě skautského webu se dočteš na Skautské křižovatce: Tvorba webu.
- → Se správnou komunikací na sociálních sítích ti pomůže tato stránka.
- → Následující příručka tě provede světem skautské komunikace.

Skautská křižovatka: Komunikace a propagace

03

MIMO STŘEDISKO

03.1

VYŠŠÍ ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY, ÚSTŘEDÍ

OKRES

Pokud tvé středisko spadá pod skautský okres, a nikoli přímo pod kraj, zvaž zapojení na okresní úrovni. Ta je ideální třeba pro pořádání rádcovských nebo čekatelských kurzů, setkání roverů a rangers nebo klubů Kmene dospělých či pro organizaci regionálních setkání činovníků.

Okresní rada funguje podobně jako středisková rada, jen ji vede předseda či předsedkyně a místo vedoucích oddílů se schůzek účastní vedoucí středisek.

KDO JE JEŠTĚ NA OKRESNÍ ÚROVNI ZAPOTŘEBÍ?

- → Aktivní zpravodajové, např. výchovný, roverský, mediální, organizační, pro personalistiku, vzdělávání aj.
- → Tajemník či tajemnice mívá obvykle na starosti agendu porad a písemností, takže může psát zápisy z porad, svolávat je, dohlížet na plnění úkolů, pečovat o archiv apod.
- → Hospodářka či hospodář bdí nad rozpočtem a financováním skautského okresu.
- → Revizní komise nebo revizor*ka pro zajištění kontrolní činnosti - kontrolovat je třeba nejen finance, ale i procesy.
- → Hodí se i fundraiserka, správce webu či sociálních sítí a jiné role.

Možná je tvé místo právě v regionální podpoře skautingu.

KRAJ

Krajské týmy jsou důležitou součástí organizační struktury Junáka - českého skauta. Podporují okresy a střediska ve svém regionu v oblasti výchovy, organizace a zajištění zázemí pro skautskou činnost.

MEZI ÚKOLY KRAJSKÉ RADY PATŘÍ:

- **Vzdělávání a podpora výchovy:** Zajišťuje vzdělávací kurzy (např. rádcovské kurzy, středisková minima) a setkání činovníků. To může mít pod palcem výchovný zpravodaj nebo zpravodajka pro vzdělávání (více o zpravodajích najdeš na střediskové organizační větvi).
- **Hospodaření a dotace:** Schvaluje a rozděluje dotace, spravuje krajské finance a pomáhá s fundraisingem. V tom hrají důležitou roli hospodářka, fundraiser a samozřejmě revizorka nebo člen revizní komise, kteří vše kontrolují.
- **Administrativa a registrace:** úkol pro organizačního zpravodaje.
- **Reprezentace:** Zastupuje skauty navenek vůči krajským úřadům a institucím - to je obvykle role předsedy či předsedkyně krajské rady.
- **Komunikace:** Zprostředkovává komunikaci mezi krajem a středisky - to může zajistit tajemník či tajemnice, ale také vnější komunikaci, tedy PR - na to se hodí mediální zpravodajka.
- **Zajištění činovníků pro různé role a funkce:** V krajské radě by neměl chybět zpravodaj pro personalistiku.
- **Projekty a akce regionálního významu:** Pořádá skautské závody, regionální jamboree aj. Do takových projektů se může zapojit kdokoliv s chutí a zápalem pro velké akce.

Do krajské rady můžeš kandidovat na krajském sněmu. Ale začít můžeš tím, že pomůžeš s jednotlivými projekty, které váš kraj pořádá, třeba se přidáš do organizačního týmu Svojsíkova závodu nebo regionálního setkání činovníků.

LEGÁTI KMENE DOSPĚLÝCH

Kmen dospělých (KD) má svou vlastní organizační a řídící strukturu. Zástupcem všech členů a členek v kraji je krajský legát*ka. Zástupcem všem členů v okrese je okresní legát*ka. Legáta volí krajský, resp. okresní sněm KD a krajský legát je členem Náčelnictva Kmene dospělých. Jeho hlavními úkoly je propojovat dospělé skauty v daném regionu a zajišťovat komunikaci mezi vedením KD a jednotlivými kluby.

Nemusíš být hned legátem*legátkou, stačí trochu pomoci, třeba se zapojit do organizace krajského setkání oldskautů nebo některé ze vzdělávacích akcí Kmene dospělých. Rádi tě mezi sebou uvítají i členové některé z pracovních skupin Náčelnictva Kmene dospělých - ty se věnují komunikaci, hospodaření, programu, vzdělávání a jiným tématům a potřebám skautingu dospělých. Kontakty na vedení KD najdeš na skaut.cz/kmendospelych.

Skautská křižovatka: Legáti Kmene dospělých

ÚSTŘEDÍ

Skautské ústředí tvoří mnoho týmů, v nichž pracují desítky dobrovolníků i zaměstnanců ze všech koutů ČR. Věnují se mnoha tématům a činnostem - komunikaci, fundraisingu, legislativě, změně klimatu a ekologii, výchově, vzdělávání, IT aj. Jejich práce má dopad na všechny členky a členy Junáka - českého skauta. I ty můžeš být součástí některého z týmů a ovlivňovat tak celou organizaci.

- → Na Valném sněmu můžeš kandidovat do Náčelnictva, Ústřední revizní komise nebo Rozhodčí a smírčí rady.
- → Můžeš se zapojit do činnosti některého z odborů Výkonné rady nebo pracovních skupin Náčelnictva.
- → O celou organizaci pečuje Kancelář ústředí, která sice sídlí v Praze, ale pracují v ní skauti i neskauti ze všech regionů. Informace o výběrových řízeních na volná pracovní i dobrovolnická místa najdeš na skaut.cz/jobs.

NÁČELNICTVO

Náčelnictvo je vrcholným orgánem Junáka - českého skauta v období mezi valnými sněmy, takový skautský parlament. Má 31 členek a členů.

Pokud ti bylo 18 let a jsi členem či členkou organizace, můžeš i ty zasednout v Náčelnictvu. Valný sněm volí náčelní, náčelníka, místonáčelní, místonáčelníka a k tomu 5 žen a 5 mužů. V Náčelnictvu také můžeš zastupovat svůj kraj, krajských zástupců je 14. Členy Náčelnictva jsou ještě hlavní kapitán či kapitánka vodních skautů a dva zástupci Kmene dospělých.

Pokud si nedovedeš představit, jak jednání Náčelnictva vypadá, můžeš se na ně přijít podívat nebo se připojit online. A kdyby tě to zajímalo víc, můžeš si zkusit chodit na zasedání na zkoušku jako pozorovatel*ka.

Skautská křižovatka: Náčelnictvo

VÝKONNÁ RADA

Výkonná rada (VRJ) je takovou vládou Junáka - českého skauta. Náčelnictvo jmenuje starostu, ten si se souhlasem Náčelnictva sestaví svůj tým zpravodajů pro různé oblasti.

Starosta i zpravodajové mohou být placení zaměstnanci i dobrovolníci. Pokud cítíš zodpovědnost za dění v Junáku - českém skautu, vyznáš se v naší organizaci a máš dobré manažerské dovednosti, určitě můžeš na zpravodajskou roli aspirovat. Zpravodajové mohou mít na starosti např. program, vzdělávání, ekonomiku, dospělé, komunikaci, mezinárodní vztahy, organizační záležitosti, strategii aj.

INFO

Skautská křižovatka: Výkonná rada

ODBORY VÝKONNÉ RADY

Zapojit se do práce některého odboru při Výkonné radě je jednou z možností, jak můžeš využít své dovednosti, znalosti a zájmy ve prospěch celé organizace. Pár příkladů:

- → Zajímáš se o přírodu, ekologii a klimatickou změnu? Můžeš se stát členem EkoOdboru nebo odboru Skauti na Zemi.
- → Máš chuť vylepšit roverský program? Staň se členkou Roverského odboru.
- → Zajímají tě základní principy skautingu? Spoj se s Duchovním odborem.
- → Dávalo by ti smysl věnovat se skautské metodice? Zapoj se do aktivit Odboru pro vlčata a světlušky nebo Odboru pro skauty a skautky.
- → Jsi medik nebo lékařka? Pomoz Zdravotnímu odboru se zajištěním kurzů první pomoci.
- → Máš zkušenosti s vedením střediskového týmu a umíš se o ně dobře podělit? Co takhle spolupracovat jako lektor s Odborem pro personalistiku?
- → Jako členka Odboru pro bezpečný skauting se můžeš podílet na vymýšlení a zavádění nástrojů pro zvýšení fyzické, psychické i sexuální bezpečnosti v organizaci nebo posilování odolnosti.
- → Líbilo se ti na Intercampu, Mootu nebo Jamboree a chceš rozvíjet mezinárodní spolupráci? Kontaktuj Zahraniční odbor.

Odborů je více, zabývají se mnoha tématy a nabízejí zapojení do různých projektů. Kontakty najdeš na jejich stránkách.

Není nutné být členem nějakého orgánu, ale na základě dobrovolnické dohody můžeš pracovat jen na nějakém konkrétním projektu nebo dělat něco, co tě zajímá nebo v čem máš odbornost. Můžeš pomoci psát metodické materiály, koordinovat dobrovolníky, spravovat sociální sítě aj.

Mnoho odborů zajišťuje vzdělávání na klíč. Jako lektor*ka tak můžeš jezdit na semináře na klíč, které si objednávají jednotlivá střediska, na regionální setkání činovníků nebo na celostátní akce.

A mimochodem, členství v odboru tě opravňuje kandidovat do Náčelnictva, tedy zapojit se do vedení celé organizace.

Skautská křižovatka: Odbory Výkonné rady

03.2

AKCE A KURZY

VELKÉ SKAUTSKÉ AKCE

Celostátní a velké akce přenášejí skauting za hranice oddílu. Poskytují nezapomenutelné zážitky napříč regionem, celou republikou i mimo ni, posilují naši skautskou identitu a motivují k dalšímu růstu – jak účastníky, tak i organizátory.

Je to skvělá příležitost k uplatnění skautské služby dle tvých schopností a preferencí a šance potkat se u toho s novými lidmi, kteří to mají jako ty.

Zapojit se lze do celé řady rolí. Kromě toho, že se můžeš přihlásit o šéfování celé akce nebo vedení nějakého konkrétního týmu, je možné také zapojení do specifických rolí jako je např.:

- → správa sociálních sítí akce
- → příprava doprovodného programu
- → podpora webu akce
- → komunikace s účastníky
- → pomoc s registrací, s elektřinou, zásobováním, vítáním hostů,...výčet je téměř nekonečný.:)

Akce samotné často komunikují, koho hledají. Vyplatí se proto sledovat skautské zpravodajství a sociální sítě.

Skautská křižovatka: Seznam akcí

Skautská křižovatka: Mezinárodní skautské akce

SKAUTSKÉ KURZY

Skautské vzdělávání nabízí desítky užitečných a inspirativních akcí. Jsou tu proto, abychom byli dobře připraveni a dostatečně inspirováni pro různé funkce na středisku nebo v běžném životě: ať už chceme vést oddíly, tábory, střediska a nebo se posunout ve svém seberozvoji či poznat nové přátele a skautské osobnosti.

I TY MŮŽEŠ TVOŘIT SKAUTSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ, PODÍLET SE NA PŘÍPRAVÁCH A REALIZACI KURZŮ.

- → Můžeš se pustit do tvorby kurzu, nebo stávajícímu pomoci rozšířit přípravný tým - možnosti, kudy do toho, jsou shrnuty zde: Chtěl*a bych se stát skautským vzdělavatelem či vzdělavatelkou.
- → V týmu lze zastávat kromě role vzdělavatele i různé další, např.: tajemnice, správce webu a sociálních sítí, zdravotnice, hospodář aj.
- → Nebo můžeš přijet jako výpomoc. Vyplatí se sledovat sledovat poptávky daných akcí například na skaut.cz/jobs, na jejich sociálních sítích nebo aktivně nabídnout svou pomoc (např. na SkautFóru). Pomoci můžeš např.: v kuchyni, se zásobováním, jako externí lektor apod.

Databáze vzdělávacích akcí ↖ TUDY

03.3

DALŠÍ TÝMY

REDAKCE SKAUTSKÝCH ČASOPISŮ

Baví tě získávat informace, mluvit s lidmi, formulovat myšlenky, číst a psát, věnovat se grafice? Můžeš přispívat do skautských časopisů jako redaktor, editorka nebo grafik. Každý časopis má svou redakci. A kromě tištěných časopisů vzniká i spousta podcastů.

ZDE JE SEZNAM CELOSTÁTNÍCH SKAUTSKÝCH ČASOPISŮ:

- → BenJáMína – pro benjamínky
- → Světýlko – pro vlčata a světlušky
- → Skaut – pro skautky a skauty
- → Roverský kmen – pro rovery a rangers
- → Skauting – pro vedoucí oddílů
- → Kapitánská pošta – pro vedoucí oddílů vodních skautů
- → Skautský svět – pro dospělé skauty a příznivce skautingu
- → Po uši ve skautu – skautský podcast a načtené články ze skautských časopisů

ODKAZY

Skautská křižovatka: Časopisy

SKAUTSKÝ ZÁCHRANNÝ TÝM, SKAUTSKÁ OCHRANNÁ SLUŽBA A JINÍ SPECIALISTÉ

Máš zdravotnické vzdělání? Staň se skautským záchranářem či záchranářkou. Skautský záchranný tým zajišťuje první pomoc na velkých celostátních i mezinárodních akcích.

Jestli jsi někdy byl*a na Obroku, Intercampu, Národním skautském jamboree, Elixíru nebo jiné velké akci, možná jsi tam potkal*a skautky a skauty roverského i dospělého věku v bordó košilích. Jsou to členky a členové Skautské ochranné služby (SOS). Jejich úkolem je zajistit bezpečí na skautských akcích. Přidat se k nim můžeš i ty.

Skautské záchranářské středisko i Skautská ochranná služba jsou tzv. zvláštní organizační jednotky zřízené pro plnění speciálních úkolů a agend. Třeba najdeš své místo v některé z nich.

Skautská křižovatka: Zvláštní organizační jednotky

ESÍČKA

Esíčka jsou dobrovolnické týmy mladých lidí (mezi 18-30 lety), které organizují pro veřejnost workshopy, přednášky a další zajímavé občanské aktivity.

Podporují osobní rozvoj mladých lidí, obohacují komunitu ve městě a propojují skauting s veřejností.

Esíčko vždy zakládá místní organizační jednotka Junáka - českého skauta, tedy středisko, okres, popř. kraj. Metodickou podporu pak čerpá od Skautského institutu.

V týmu se můžeš zapojit do toho, co tě baví nebo v čem by ses chtěl*a rozvíjet. Může to být například:

- → vymýšlení dramaturgie a programů akcí pro veřejnost
- → komunikace, správa sociálních sítí a budování vztahů v lokalitě
- → správa rozpočtu a hledání grantových možností
- → vedení týmu a péče o tým
- → ...a další dílčí činnosti jako fotografování akcí, grafika, občerstvení apod.

Prostřednictvím činnosti v Esíčku realizuješ vlastní nápady ve veřejném prostoru a zažiješ, že tvůj nápad může mít pozitivní dopad na okolí, ve kterém žiješ.

Oslov Esíčko, které máš nejblíž, nebo založ s týmem kamarádů vlastní. Více se dozvíš na webu SI.

VÍCE INFO

Skautský institut: založ SI

04

BÝVALÍ ČLENOVÉ A ČLENKY

BÝVALÍ ČLENOVÉ A ČLENKY

Skautingem projde velké množství lidí. Ne všichni zůstanou členy organizace do konce života. Někdo ukončí členství už jako malé dítě, někdo v roverském věku, někdo v dospělosti. Důvodů může být nespočet, ale většina bývalých členek a členů Junáka - českého skauta má ke skautingu dobrý vztah, často posílají do skautských oddílů své děti a v nějaké fázi života mohou být ochotní se znovu zapojit nebo pomoci.

Pokud i ty jednou z nějakého důvodů opustíš skautské řady (nebo pokud už se tak stalo), věz, že se můžeš vrátit. Pár příkladů, do čeho se třeba po čase můžeš zapojit, jak můžeš skauting podpořit:

- → Začni jezdit na akce s roverským kmenem nebo klubem Kmene dospělých, klidně z jiného střediska, než kde jsi vyrostl*a. Nebo se s nimi můžeš zapojit jen do nějakého jednorázového projektu, třeba v rámci Dobráčka.
- → Zamysli se, jak propojit skauting s veřejným děním, a (po dohodě s místním střediskem) rozjeď s přáteli Esíčko ve vašem městě.
- → Nabídni oddílu, středisku nebo jinde ve skautu své znalosti, dovednosti a možnosti. Pracuješ jako účetní? Třeba bys mohl*a vést účetnictví střediska. Máš stavební firmu? Třeba bys mohl*a skautům poskytnout slevu na materiál na opravu klubovny nebo s opravou pomoci. Zajímáš se o astronomii? Holkám a klukům na táboře se určitě bude líbit večer s pozorováním hvězd.
- → Nabídni středisku, že můžeš pomáhat s vedením benjamínků, vlčat nebo žabiček. Jako bývalá skautka či bývalý skaut i jako dospělý nováček se můžeš časem stát vedoucí*m oddílu.
- → Vždycky přijdou vhod peníze na podporu střediska nebo některého skautského projektu.
- → Staň se součástí společenství přátel skautingu.

Určitě tě napadnou i jiné možnosti, jak naplňovat heslo “Jednou skautem, navždy skautem”.

SKAUT

Zpětnou vazbu k tomuto dokumentu můžeš napsat na e-maily program@skaut.cz a lide@skaut.cz.

AUTORKY: Markéta Musilová – Blecha,
Petra Bašová – Fidla, Gabriela Boubínová – Gabi

GRAFICKÁ ÚPRAVA: Petr Mazoch, Anna Čaníková

AUTOŘI FOTOGRAFIÍ: Hana Kotlas – Venci,
Zuzana Havlínová – Pipla, Léa Decroix, Lukáš Bičkoš,
Zuzana Konečná, Jonatan Šercl - Špion, Sapon,
Jan Dočekal – Lupen, Petr Vaněk – Permi, Václav Pisinger – VaPi,
Štěpán Filip – Světluška, Ondřej Holubec – Loutka,
Petra Bašová – Fidla, Vojtěch Petr – Ojta, Kryštof Hrubý – Major,
Matěj Machek – Machy, David Růžička, Tomáš Brettl – Vóřa,
Eliška Lucáková – Topinka, archiv Podcastové zkoušky

VYDAL: Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z.s.

Praha 2026